

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2086/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Урош Тешмановић, адвокат из ..., против туженог Града Београда – Секретаријат за привреду Градске управе Града Београд, кога заступа Градско правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8011/2018 од 09.05.2019. године, у седници већа која је одржана дана 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8011/2018 од 09.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 17769/17 од 23.05.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене добити исплати укупан износ од 543.702,72 динара, у појединачним месечним износима наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом почев од доспелости па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 222.000,00 динара са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење па до исплате. Ставом трећим изреке, тужилац је ослобођен плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8011/2018 од 09.05.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 17769/17 од 23.05.2018. године у ставу првом изреке и захтев тужиоца којим је тражио да се обавеже тужени да му, на име накнаде штете због изгубљене добити исплати укупан износ од 543.702,72 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе ближе одређене овим ставом изреке, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 17769/17 од 23.05.2018. године, и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати

износ од 108.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, на основу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези члана 8. ЗПП, на коју се ревизијом указује, јер је по оцени овог суда другостепени суд брижљиво и савесно ценио изведене доказе и то сваки доказ посебно, сагласно одредби члана 8, и за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које у свему прихвата овај суд.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дана 05.03.2004. године надлежном органу туженог – Секретаријату за привреду Града Београда поднео захтев за обављање делатности ауто-такси превоза путника на територији Града Београда и доставио доказ о испуњености тражених услова, који је одбијен решењем Секретаријата за привреду Града Београда од 07.02.2006. године број VIII-05 број ...-.../..., уз образложење да нису испуњени из члана 8. став 1. тачка 8. Одлуке о ауто-такси превозу, односно да нема слободних места за такси возило.

Одлуком Уставног суда У број 53/04 од 29.05.2005. године („Службени гласник РС“, број 90/05) утврђено је да су неуставне и незаконите одредбе члана 6. став 1. тачка 7. и члан 11. став 4. Одлуке о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, број 12/02, 5/03 и 14/04), која је важила у мометну подношења захтева тужиоца и одредба тачке 3. Плана потребе за ауто-такси превозом у Граду Београду („Службени лист Града Београда“, број 38/04). Након доношења ове одлуке Уставног суда, ступила је на снагу нова Одлука о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, број 29/05), која није била предмет оцене Уставног суда, а којом је поново предвиђено ограничење броја предузетника који нису могли обављати ауто-такси делатност.

Против решења туженог од 07.02.2006. године тужилац је изјавио жалбу која је решењем Градског већа Града Београда број ...-.../... од 01.11.2006. године одбијена. Тужилац је покренуо више управних спорова (У број 797/06, У број 2167/06 и У број 1846/07). Пресудом Окружног суда у Београду У број 2167/06 од 15.03.2007. године уважена је жалба тужиоца и поништено решење Градског већа Града Београда број 344-665/06 од 01.11.2006. године. Поступајући по налогу из пресуде Окружног суда у Београду У број 979/06 од 12. јула 2006. године, којом је наложено Градском већу Града Београда да у року од 30 дана од пријеме ове пресуде одлучи о жалби тужиоца изјављеној против решења органа туженог од 07.02.2006. године, решењем Градског већа Града Београда од 31.03.2008. године уважена је жалба тужиоца и наложено Секретаријату за привреду Градске управе града да донесе одлуку по предлогу тужиоца, ради измене појединачног акта – решења 344.1 -299/04 од 07.02.2006. године.

Решењем Секретаријата за привреду Градске управе Града Београда од 27.08.2008. године спојени су поступци по захтеву тужиоца за измену појединачног акта и захтеву тужиоца за обављање ауто-такси превоза, као самосталном предузетнику. Орган туженог је дана 27.08.2008. године тужиоцу дао сагласност за обављање ауто-такси превоза. Тужилац је пријављен код Националне службе за запошљавање као незапослено лице од 30.07.2008. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу накнади утврђени износ изгубљене добити. Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог преиначио првостепену пресуду и закључио да је на основу потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања првостепени суд погрешно применио материјално право, па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за накнаду штете на име изгубљене добити од 543.702,72 динара са припадајућом законском затезном каматом, као неоснован.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Постојање основа за накнаду штете условљава околност да је државни орган штету проузроковао незаконитим или неправилним радом. Под незаконитим радом службеног лица или органа правног лица сматра се поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштањем да се закон, други пропис или општи акт примени, док се под неправилним радом подразумева чињење или нечињење противно уобичајеном прописаном начину обављања делатности чиме се повређује право или интерес неког лица.

У време доношења првостепеног решења од 07.02.2006. године била је на снази Одлука о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, број 29/05 од 27.12.2005. године) која је у члану 8. став 1. тачка 8. предвиђала слободно радно место за такси возило, а у члану 43. да ће се поступак по пријави за упис у Регистар за обављање такси превоза који је започет и по коме није донето решење до дана почетка примене те одлуке (28.12.2005. године) наставити по одредбама те одлуке (члан 8. став 1. тачка 8. одлуке није био предмет оцене уставности).

Законом о изменама и допунама Закона о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, број 61 од 18.07.2005. године, ступио на снагу 26.07.2005. године) у члану 36. став 4. предвиђено је да приликом доношења програма из става 2. тог члана општина, односно град немају право да ограничавају број лица која могу обављати ауто-такси превоз на територији општине, односно града. У „Службеном гласнику РС“, број 91/2005 од 25.10.2005. године објављена је измена која је интегрисана у текст (са ступањем на снагу осмог дана од дана објављивања дана 02.11.2005. године) којим је брисана забрана из члана 36. став 4. Закона, из чега произилази да забрана ограничавања броја ауто-такси превозника није постојала у време доношења решења органа туженог (забрана је постојала само у периоду од 21.10.2005. године-објављивање одлуке Уставног суда до 28.12.2005. године, када је ступила на снагу нова Одлука о ауто-такси превозу којим је ово ограничење поново уведено).

Имајући у виду изнето, као и да је првостепена одлука туженог којим је одлучено о захтеву тужиоца, донета 07.02.2006. године у складу са тада важећом Одлуком о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београда“, број 29/05) која није била предмет оцене Уставног суда, којом је поново предвиђено ограничавање броја ауто-такси превозника, то Врховни касациони суд налази да је правилан закључак другостепеног суда да су органи тужене, приликом доношења спорних решења поступали у складу са прописима важећим у време њиховог доношења, због чега у радњама органа туженог нема неправилног, односно незаконитог поступања, па нема ни неправилног и незаконитог рада из члана 172. Закона о облигационим односима, као основа за накнаду штете.

Одлучујући о захтеву тужиоца, органи туженог су применили прописе који су били на снази у време доношења одлука, што значи Одлуку о ауто-такси превозу која је ступила на снагу 28.12.2005. године, након што је 03.11.2005. године ступио на снагу Законом о изменама закона о превозу у друмском саобраћају којим су брисане одредбе о забрани ограничавања ауто-такси превозника. Ова одлука није била предмет оцене Уставног суда, па су неосновани наводи ревизије да су органи туженог поступили противно Уставу РС и члану 56. став 2. Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука.

Одредбом члана 52. став 1. и 2. тада важећег Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука („Службени гласник РС“ бр. 32/91, 67/93, 10172005), прописано је када Уставни суд утврди да пропис или општи акт није у сагласности са Уставним или законом, тај пропис или општи акт престаје да важи даном објављивања одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику РС“, а применом одредбе члана 56. Став 2 истог закона они се се неће примењивати од дана објављивања одлуке Уставног суда, ако из одлуке произилази да су ти прописи и други општи акти несагласни Уставу или закону. Међутим, Одлука о ауто-такси превозу која је ступила на снагу од 28.12.2005. године, односно члан 8. став 1. тачка 8. ове одлуке, није био предмет оцене уставности и законитости пред Уставним судом.

Суд је приликом одлучивања ценио и остале наводе ревизије тужиоца, али их није посебно образлагао обзиром да нису од утицаја на другачију одлуку, а исте су оцењене неоснованим од стране другостепеног суда.

На основу изнетог, одлучено је као у изреци на основу одредбе члана 414. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић